

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Politiek en beleid

- 2p 1 Hieronder staan vier uitspraken over de kenmerken en taken van de regering.
- 1 De koning is zelf verantwoordelijk voor al zijn uitspraken.
 - 2 De regering voert overheidsbeleid uit.
 - 3 De regering bestaat uit de ministers en de staatssecretarissen.
 - 4 Een minister is verantwoordelijk voor de ambtenaren die op zijn ministerie werken.
- Geef per uitspraak aan of die juist of onjuist is.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul juist of onjuist in.
- 1 = ...
2 = ...
3 = ...
4 = ...
- 1p 2 Er wordt door de politiek bekeken of mensen die op een elektrische fiets rijden een helm moeten gaan dragen. De belangrijkste reden hiervoor is het aantal verkeersslachtoffers te verminderen.
Stel dat er besloten wordt om op 1 januari 2023 een wet in te laten gaan die het dragen van een helm op een elektrische fiets verplicht stelt.
Vanwege welk uitgangspunt is iemand niet strafbaar als hij in 2022 zonder helm op een elektrische fiets rijdt?
vanwege
- A de machtenscheiding
 - B de rechtsgelijkheid
 - C het legaliteitsbeginsel

tekst 1

SP blokkeert gebied Over de Maas

Leden van de SP hebben de toegang tot het gebied Over de Maas symbolisch geblokkeerd. De actie is bedoeld om de stort van granuliet¹⁾ in de zandafgraving te stoppen.

De SP wil met de actie voor elkaar krijgen dat de vergunning voor het storten van granuliet wordt ingetrokken. De SP vindt het onbegrijpelijk dat de minister de stort van granuliet laat doorgaan.

Boze inwoners van de gemeente West Maas en Waal kondigden eerder al actie aan. Zij gaan op zondag 8 maart het gebied afsluiten met een touw. Een woordvoerder van de actiegroep 'Stop Granulietstort Over de Maas' meldde eerder al dat er veel mensen komen, waaronder raadsleden van de gemeente West Maas en Waal.

noot 1 Granuliet is een afvalstof die vrijkomt bij het bewerken van graniet en zandsteen.

naar: bd.nl van 2 maart 2020

Lees tekst 1.

- 2p 3 Belangengroepen en actiegroepen hebben bepaalde machtsmiddelen om het politieke besluitvormingsproces te beïnvloeden.

→ Noem **twee** machtsmiddelen van de actiegroep 'Stop Granulietstort Over de Maas' die in tekst 1 te herkennen zijn.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De twee machtsmiddelen van de actiegroep die in tekst 1 te herkennen zijn

1 ...

2 ...

Zie tekst 1.

- 2p 4 Welke **twee** bestuurslagen zijn te herkennen in tekst 1?

- 1p 5 Bij welke instantie kan een klacht worden ingediend over ambtenaren van de Rijksoverheid?

- A de Europese Commissie
- B de Nationale ombudsman
- C het ministerie van Algemene Zaken

tekst 2

Voorstel andere verkiezing Eerste Kamer

De Eerste Kamer is kritisch over het rapport van de Staatscommissie parlementair stelsel. De kern van het voorgestelde stelsel is dat Eerste Kamerleden zes jaar blijven zitten. Daarbij wordt iedere drie jaar de helft van de Eerste Kamerleden verkozen; de ene keer 37, de andere keer 38. Daarvoor moet de Grondwet worden gewijzigd.

naar: het Reformatorisch Dagblad van 5 februari 2020

Lees tekst 2.

- 1p 6 Noem een verschil tussen hoe de Eerste Kamer nu wordt gekozen met het voorstel uit tekst 2. Geef dit verschil in het schema aan.
Doe het zo: neem het schema over en vul je antwoord in.

huidige situatie	voorstel uit de tekst

tekst 3

Afspraak voor 'groenere' verpakkingen

Al het plastic dat we dagelijks gebruiken, moet over vijf jaar herbruikbaar zijn. Dat is een belangrijke doelstelling waar tientallen ondertekenaars van het Europees Plastics Pact vandaag hun handtekening onder zetten in Brussel.

Ondertekenen van het pact is vrijwillig voor landen en bedrijven, maar niet vrijblijvend. Ieder jaar wordt bijgehouden hoe ver de deelnemers zijn.

naar: ad.nl van 6 maart 2020

Lees tekst 3.

- 1p 7 Bij welke politieke stroming past de doelstelling uit tekst 3 het best?
- A de ecologische stroming
 - B de liberale stroming
 - C de nationalistische stroming
 - D de sociaaldemocratische stroming

tekst 4

Meerderheid PvdA-congres: verregaande samenwerking met ...

Op het PvdA-congres is met grote meerderheid een voorstel aangenomen dat veel samenwerking met ... bepleit. Het voorstel werd met ruim 88% van de stemmen aangenomen. Een voorstel om te fuseren met deze partij werd met ruim 60% van de stemmen afgewezen.

naar: joop.vara.nl van 7 maart 2020

Lees tekst 4.

- 1p 8 Beide partijen uit de tekst maken deel uit van dezelfde politieke stroming. Welke partij moet tweemaal op de puntjes in tekst 4 worden ingevuld?
- A CDA
 - B GroenLinks
 - C PVV
 - D VVD

tekst 5

Artikel 69 van de Grondwet

De rechterlijke macht wordt alleen uitgeoefend door rechters, ingevolge de staatsregeling aangesteld. Geen politieke macht oefent enige invloed op de rechterlijke macht uit.

naar: denederlandsegrondwet.nl

Lees tekst 5.

- 1p 9 Tekst 5 is een artikel uit de Nederlandse Grondwet uit 1805.
→ Over welk kenmerk van de rechtsstaat gaat tekst 5?

tekst 6

Veel mensen voor een strenger immigratiebeleid in Nederland

Uit onderzoek van EenVandaag onder 27.000 leden van het Opiniepanel blijkt dat veel mensen voor een strenger immigratiebeleid in Nederland zijn.

CDA-kamerlid Madeleine van Toorenburg wil dat uitgeprocedeerde asielzoekers die niet meewerken aan hun uitzetting, vervolgd moeten kunnen worden.

Hoewel veel politici het hier niet mee eens zijn, steunen kiezers dit plan massaal: 78% vindt dat het niet meewerken aan je uitzetting bestraft moet worden.

naar: eenvandaag.avrotros.nl van 28 januari 2020

Lees tekst 6.

- 1p 10 Het Nederlandse politieke besluitvormingsproces kent een aantal knelpunten.
→ Welk knelpunt is te herkennen in tekst 6?

Zie tekst 6.

- 1p 11 Het politieke besluitvormingsproces verloopt in een viertal fasen. In welke fase van het politieke besluitvormingsproces zit het plan van Madeleine van Toorenburg in tekst 6?
- A fase 1 Agendavorming
 - B fase 2 Beleidsvoorbereiding
 - C fase 3 Beleidsbepaling
 - D fase 4 Beleidsuitvoering

- 2p 12 Populistische politieke partijen hebben een aantal kenmerken.
→ Noem **twee** kenmerken van populistische politieke partijen.

tekst 7

Rekenkamer: aankoop staatsbelang in Air France-KLM was onrechtmatig

De minister van Financiën heeft vorig jaar in strijd met de wet gehandeld door zonder voorafgaande toestemming van de Tweede Kamer een aandelenbelang van 14 procent in Air France-KLM te nemen. Dat concludeert de Algemene Rekenkamer na onderzoek.

Een minister mag pas uitgaven doen als het parlement dat vooraf heeft goedgekeurd. In uitzonderlijke gevallen mag het kabinet van deze regel afwijken, maar dan moet het parlement daar wel vooraf over worden geïnformeerd. Ook dat heeft de minister vorig jaar nagelaten. Hij heeft aan de vooravond van de aandelenaankoop slechts twaalf Kamerleden van de vaste commissie voor Financiën verteld over zijn voornemen - twee Kamerleden hadden dit vertrouwelijk overleg geweigerd.

naar: de Volkskrant van 20 mei 2020

Lees tekst 7.

- 1p 13 De Tweede Kamer heeft twee taken en bepaalde rechten.
→ Welke hoofdtaak van de Tweede Kamer kon niet goed worden uitgeoefend omdat volgens tekst 7 de minister het parlement niet voldoende heeft geïnformeerd?

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De hoofdtaak van de Tweede Kamer waar tekst 7 over gaat, is ...

Zie tekst 7.

- 1p 14 Noem naast het recht op informatie en het budgetrecht nog een **ander** recht van de Tweede Kamer dat past bij de gevraagde hoofdtaak.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Een ander recht van de Tweede Kamer dat past bij deze hoofdtaak is ...

tekst 8

EU-parlement eist actie tegen illegale handel huisdieren

De illegale handel in huisdieren zorgt voor veel dierenleed en moet snel worden aangepakt, vindt het Europees Parlement. Een grote meerderheid riep ... op om met een actieplan en wetsvoorstellen te komen. Het toezicht moet worden aangescherpt en overtreders moeten zwaarder worden bestraft, luidt de oproep.

naar: lc.nl van 12 februari 2020

Lees tekst 8.

- 1p 15 Welke instantie van de Europese Unie moet op de puntjes in tekst 8 ingevuld worden?
- A de Europese Commissie
 - B de Europese Raad
 - C de Raad van de Europese Unie

tekst 9

Amsterdam krijgt progressieve coalitie

Het nieuwe coalitieakkoord dat GroenLinks, D66, PvdA en SP presenteerden, is onmiskenbaar progressief. 'Een nieuwe lente, een nieuw geluid', is de titel van de afspraken op basis waarvan de hoofdstad de komende vier jaar bestuurd zal worden door acht wethouders.

bron: parool.nl van 24 april 2018

Lees tekst 9.

- 1p 16 Wat is een gevolg als er na verkiezingen andere partijen in de coalitie komen dan voor de verkiezingen?
- A De ambtenaren in het gemeentehuis worden vervangen.
 - B Er komen nieuwe wethouders in het college.
 - C Er wordt een nieuwe burgemeester gekozen uit een van de coalitiepartijen.

Zie tekst 9.

- 2p 17 In tekst 9 staat dat de gemeente Amsterdam een progressieve coalitie krijgt.
→ Wat wordt er met een progressieve coalitie bedoeld? Geef hierbij een eigen voorbeeld van een progressief standpunt.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Met een progressieve coalitie wordt bedoeld dat ...
Een voorbeeld hierbij is ...

tekst 10

Dictatuur

Een dictatuur is een regeringsvorm waarin alle macht in handen is van één persoon of van één groep mensen. In verreweg de meeste gevallen komt een dictatuur tot stand na gebruik van geweld of dreiging met geweld. Een dictatuur is het tegenovergestelde van een democratie.

naar: prodemos.nl van juni 2021

- 2p 18 In tekst 10 staan kenmerken van een dictatuur.
→ Noem twee **andere** kenmerken van een dictatuur.